

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Statens Hus, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Helen L. Bargel
Oppvekst- og utdanningsavdeling

Innvalgstelefon
73 19 93 52

Vår dato
17.11.2009
Deres dato
22.07.2009

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2009/6010-630
Deres ref.
200903642

Det kongelege Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høring - NOU 2009: 18 Rett til læring. Innstilling fra utvalget for bedre læring for barn, unge og voksne med særskilte behov.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag viser til invitasjon til å gi uttalelse i forbindelse med høring knyttet til NOU 2009: 18 Rett til læring. Fylkesmannen støtter i all hovedsak opp om utvalgets forslag til tiltak. Nedenfor gis betenkninger til forslag knyttet til sakkyndig vurdering og hjemling av spesialpedagogisk hjelp til førskolebarn.

Sakkyndig vurdering

Utvalget foreslår i kap. 14 at vedtak om ekstra tilrettelegging av opplæringen kan fattes uten sakkyndig vurdering slik det forutsettes i dagens § 5-3 i opplæringsloven, men basert på barnehagens og skolens egen saksforberedelse, gjort i samarbeid med PP-tjenesten.

Fylkesmannen anser det som ønskelig at det faglige nivået og forvaltningskompetansen er på et slikt nivå generelt at utvalgets ovennevnte forslag kan gjennomføres, samtidig som elevenes rettssikkerhet ivaretas. Fylkesmannens erfaring gjennom tilsyn og klagebehandling knyttet til opplæringsloven, tilsier imidlertid at rettsikkerheten vil bli svekket dersom dette forslaget blir gjennomført. Veileder til opplæringsloven om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning bygger bl.a. på resultat fra nasjonale tilsyn og angir på denne bakgrunn, presiseringer av saksbehandlingsregler. Disse presiseringene kan anses å underbygge forståelsen av status i skoleverket når det gjelder behov for å styrke rettsikkerheten for eleven.

Begrunnelsen for forslaget om at det kan fattes vedtak om ekstra tilrettelegging uten sakkyndig vurdering, er at sakkyndighetsarbeidet krever stort tidsbruk for PPT på bekostning av systemrettede tiltak; kompetanse- og organisasjonsutvikling i skolen. Det må forventes at regjeringens tiltak med tidlig innsats og styrking av bemanningen i 1-4 årstrinn vil gi som utslag at færre barn har behov for utredninger.

Dagens ordning gir skolen mulighet til å tilrettelegge den ordinære opplæringen slik at elever som følger læreplan for Kunnskapsløftet, har tilstrekkelig utbytte uten at det er nødvendig med sakkyndig vurdering. I så måte vil analyseverktøyet i veileder til opplæringsloven pkt. 6.3.1 være nyttig. Skoleeier kan vektlegge tilrettelegging av den ordinære opplæringen slik at flest mulig elever får tilstrekkelig utbytte og at behovet for sakkyndig vurdering dermed i større grad omfatter elever som har behov for helt individuelle læringsmål, dvs læringsmål

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post:	postmottak@fmst.no	Internett: www.fylkesmannen.no/st				

som avviker fra læreplan for Kunnskapsløftet. En slik tilrettelegging fra skoleeiers side vil føre til færre henvisninger til sakkyndig instans.

Det framgår av utvalgets forslag at dersom foresatte ber om sakkyndig vurdering, skal det utarbeides sakkyndig vurdering. Foresatte utgjør en sammensatt gruppe som har ulike forutsetninger for å kunne ivareta barnas rettslige interesser. Foresatte med mindre fortrolighet til det offentlige står i fare for reelt å ha mindre mulighet til å ivareta barnas behov for ekstra tilrettelegging med den foreslåtte ordningen.

Utvalget foreslår at det skal utarbeides sakkyndig vurdering dersom skolen ikke har nødvendig kompetanse. Dette forutsetter at skolen har erkjennelse av eget kompetansenivå og at det foretas samtykket henvendelse til PP-tjenesten. Erfaringene fra systemrettet arbeid tilsier at ikke alle skoler har denne innsikten i eget kompetansenivå.

Hjemling av spesialpedagogisk hjelp til førskolebarn

Utvalget foreslår i kap. 14 at rett til ekstra tilrettelegging før opplæringspliktig alder hjemles i barnehageloven. De fleste førskolebarna har plass i barnehagen. For disse barna er det dermed gode muligheter for oppdaging av behov for ekstra tilrettelegging. Ikke alle førskolebarn kan imidlertid forventes å ta i mot plass i barnehagen.

Fylkesmannen mener derfor at hvis retten til ekstra tilrettelegging blir hjemlet i barnehageloven i stedet for opplæringsloven kan dette bety svekkelse av rettsikkerheten for de førskolebarna som ikke nytter barnehagetilbudet.

Med hilsen

Kåre Gjønnnes
fylkesmann

Solveig Strand
utdanningsdirektør